บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1) แนวคิดและทฤษฎี

ความหมายของการออกเสียง

ฮอร์นบี้ (Hornby, 2000) ได้นิยามการออกเสียงหรือ pronunciation ตามพจนานุกรม New Oxford Advanced Leaner's Dictionary ไว้สองความหมาย ความหมายที่ 1 หมายถึง วิธีที่ภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือ คำใดคำหนึ่ง หรือ เสียงใดเสียงหนึ่งถูกเปล่งออกมา ความหมายที่ 2 หมายถึง วิธีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเปล่งเสียงคำของภาษาใดภาษาหนึ่งออกมา การออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์นั้นแบ่งออกเป็น 2 เสียงหลักคือ เสียงสระและเสียงพยัญชนะ ซึ่งเสียงสระในภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 21 เสียงแบ่งออกเป็นเสียงเดี่ยว (Monophthongs) 12 เสียง และเสียงประสม (Diphthongs) 9 เสียง และเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 24 เสียง

การออกเสียง หรือ Pronunciation คือการผสมเสียงเป็นคำ และผสมคำเป็นประโยค และมีหลักใหญ่ๆที่ต้องปฏิบัติอยู่ 4 ประการ คือ 1) การทำเสียงต่างๆแต่ละเสียงในภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง 2)การผสมเสียงนั้นๆเข้าเป็นคำ 3) การลงเสียงหนักให้ตรงพยางค์ในคำที่มีมากกว่าหนึ่งพยางค์ และ 4) การใช้จังหวะหนักเบาและเสียงสูงต่ำในวลี และประโยคได้อย่างถูกต้อง โดยมีหลักการออกเสียงได้แก่ การกลายเสียงของคำ (Change in Pronunciation) การออกเสียงตามที่สะกด (Spelling Pronunciation) การออกเสียงที่เป็นมาตรฐาน (Standard Pronunciation) และหลักสัทศาสตร์ (Phonetic Principles) (ภูมิ หุราพันธุ์ (2530 อ้างถึงใน สาริณี สุวรรณพันธุ์, 2553, น. 30-31)

ฟราเซอร์ (Fraser, 2001 อ้างถึงใน โวเดสกี้ Wodecki, 2014: 4) ได้เสนอความหมายของการออกเสียงว่า การออกเสียงเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้การพูดคล่องขึ้น โดยมีองค์ประกอบในการออกเสียงคือ การเปล่งเสียงพูด การลงจังหวะ การลงทำนองเสียงสูง-ต่ำและการเน้นเสียงถ้อยคำ รวมทั้งลีลาท่าทาง และการสื่อด้วยสายตา นอกจากนี้ การออกเสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพูดสื่อสาร รวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ไวยากรณ์ การเลือกใช้คำศัพท์ และการพิจารณาทางวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า การออกเสียงภาษาอังกฤษ คือวิธีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเปล่งเสียงคำของภาษาใดภาษาหนึ่งออกมา โดยยึดหลักความถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ ที่อยู่ในรูปแบบที่ต่างกัน ได้แก่ การกลายเสียงของ

คำ การออกเสียงตามที่สะกด และ การออกเสียงที่เป็นมาตรฐาน ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีกทักษะการพูดที่คล่องขึ้น

ความสำคัญของการออกเสียงภาษาอังกฤษ

การออกเสียงมีความสาคัญและเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้เพราะหากผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงได้ก็จะทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่ผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง คือ เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษหลายเสียงไม่มีในภาษาไทยและมีเสียงจำนวนหนึ่งที่คล้ายกับเสียงภาษาไทย คนไทยจึงใช้เสียงของภาษาไทยแทนเสียงภาษาอังกฤษ การใช้เสียงภาษาไทยแทนมักทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือบางครั้งความหมายของคำก็เปลี่ยนไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องออกเสียงภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง (พลเรือเอกชุมศักดิ์ มัธยมจันทร์, 2547)

พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2544) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า ผู้เรียนจะรู้เพียงคำศัพท์และโครงสร้างประโยคเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องสามารถเปล่งเสียงที่เจ้าของภาษาฟังแล้วสามารถเข้าใจได้ นอกจากนี้ การที่คนไทยเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยสำเนียงภาษาไทย ทำให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สื่อความหมาย เนื่องจากไม่สามารถออกเสียงที่ถูกต้องที่จนทำให้เจ้าของภาษาเข้าใจได้

กนกวรรณ อินทรสูต (อ้างถึงใน เจษฎา วารี, 2557: 14-15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการออกเสียงภาษาอังกฤษว่าเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้นจากการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ นอกจากนี้ ยังพัฒนาทักษะการพูดให้คล่องแคล่ว ชัดเจน และมีความมั่นใจยิ่งขึ้น อีกทั้งส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องของไวยากรณ์และโครงสร้างของประโยคได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า การออกเสียงภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ หากไม่สามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องก็จะทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารซึ่งสาเหตุที่คนไทยออกเสียงภาษาอังกฤษไม่ถูกต้องเนื่องจากเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษหลายเสียง

ไม่มีในภาษาไทยและมีเสียงจำนวนหนึ่งที่คล้ายกับเสียงภาษาไทย จึงใช้เสียงของภาษาไทยแทนเสียงภาษาอังกฤษ หากออกเสียงถูกต้องก็จะเป็นการสร้างความมั่นใจให้พูดได้อย่างคล่องแคล่วอีกด้วย

ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย

ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีหลายประการ การออกเสียงที่ถูกต้องตามเจ้าของภาษานับเป็นปัญหาสำคัญ เสียงภาษาอังกฤษบางเสียงก็ยังคงเป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนไทย ดังที่ ถิรวัฒน์ ตันทนิส (2555) พบว่า นักศึกษาชาวไทยมีปัญหาในการออกเสียงเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อย ดังนี้ ตำแหน่งพยัญชนะต้น คือ /θ/,/ð/, /v/, /r/, /z/, /ʃ/, /ʒ/, /ʧ/ ตำแหน่งพยัญชนะท้าย คือ /ʒ/, /ʤ/, /ʃ/, /θ/, /ð/, /z/, /ʧ/, /g/, /l/ และเสียงสระ คือ /ə/,/ɒ/, /ɑ/, /ɒɪ/, /ʊə/ ซึ่งสาเหตุเกิดจากไม่มีเสียงเหล่านี้ในระบบเสียงภาษาไทยจึงใช้เสียงภาษาไทยแทนถือเป็นอิทธิพลจากการแทรกแซงของภาษาแม่และเป็นกระบวนการทำให้การออกเสียงง่ายขึ้น อิทธิพลการแทรกแซงจากภาษาแม่นี้ยังมีการกล่าวถึงโดย ปรียา โนแก้ว และประนุท สุขศรี (2548) ว่าถึงแม้ผู้เรียนเข้าใจกฎการออกเสียงตามทฤษฎีอย่างลึกซึ้งแต่ในทางปฏิบัติก็ยังไม่สามารถจำแนกหรือออกเสียงได้อย่างถูกต้องความผิดเพี้ยนหรือผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการออกเสียงนั้น มีตั้งแต่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการสื่อความ ไปจนถึงระดับที่ก่อให้เกิดความสับสนในการสื่อสารได้ ในการออกเสียงผู้เรียนชาวไทยมักจะเลือกใช้เสียงที่ตนคุ้นเคยและใกล้เคียงกับเสียงที่มีอยู่ในภาษาแม่ของตนมาใช้แทนเสียงในภาษาอังกฤษ ตัวอย่างเช่น การใช้ “ร” ในภาษาไทยแทนเสียง “r” ในภาษาอังกฤษในคำว่า rain, rice, right แต่ว่าผู้เรียนเลือกใช้เสียง “l” แทน ก็จะทำให้ความหมายของคำเหล่านี้เปลี่ยนไปเช่น rain กลายเป็น lain, rice กลายเป็น lice และ right กลายเป็น light (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2544)

ผู้เรียนในระดับมหาวิทยาลัยยังมีปัญหาในทักษะการพูดภาษาอังกฤษซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพื้นฐานที่สำคัญของความสำเร็จของการฟังและการพูดนั้นเกี่ยวข้องกับ “การออกเสียง” โดยตรง การที่ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นโดยพื้นฐานแล้วเกิดจากอิทธิพลการแทรกแซงของภาษาแม่ (L1 interference) ซึ่งเกิดขึ้นในกรณีที่เสียงบางเสียงในภาษาที่สอง (L2) เป็นเสียงที่ไม่มีในภาษาแม่ (L1) ผู้พูดจึงมีแนวโน้มที่จะใช้เสียงในภาษาแม่ที่คล้ายคลึงกันในการออกเสียงเหล่านั้น การแทรกแซงของภาษาแม่ส่งผลต่อการใช้ภาษาในระดับเสียง (phonological level) มากกว่าระดับคำหรือระดับประโยค (morphological and syntactic

levels) ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถแยกแยะรับรู้เสียงและการออกเสียงที่ถูกต้องโดยผู้เรียนมักใช้ลักษณะเสียงที่มีในภาษาไทยแทนการออกเสียงในภาษาอังกฤษ (ธีราภรณ์ พลายเล็ก, 2554)

เออร์ (Ur, 2000) อธิบายถึงสาเหตุของข้อผิดพลาดในการออกเสียงภาษาอังกฤษว่าแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ

1. เสียงบางเสียงในภาษาอังกฤษไม่มีอยู่ในภาษาแม่ ทำให้ผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับการออกเสียงเหล่านั้น จึงแทนที่เสียงเหล่านั้นโดยเสียงที่ใกล้เคียง

2. เสียงบางเสียงเป็นเสียงที่มีอยู่ในภาษาแม่ แต่ไม่ได้ถือเป็นหน่วยเสียงที่แยกออกมาอย่างชัดเจน จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้เสียงดังกล่าวว่าสามารถทำให้เกิดความแตกต่างทางความหมายได้

3. บางครั้งผู้เรียนออกเสียงถูกต้อง แต่ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้ถึงการลงเสียงหนัก (stress) ในระดับคำ หรือบางครั้งผู้เรียนใช้ทำนองเสียง (intonation) ของภาษาแม่มาใช้ในภาษาอังกฤษ จึงส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดในการสื่อความหมายได้

กล่าวโดยสรุปปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษสาหรับคนไทยมีสาเหตุมาจากสองประการได้แก่ การที่เสียงพยัญชนะและเสียงสระหลายเสียงในภาษาอังกฤษไม่มีในภาษาไทยจึงเกิดความคุ้นเคยและนำคำในภาษาแม่มาใช้ในการออกเสียง ซึ่งการนำคำในภาษาแม่มาออกเสียงภาษาอังกฤษนั้นส่งผลให้เกิดความหมายที่ผิดพลาดต่างออกไปจากคำหนึ่งกลายเป็นอีกคำหนึ่ง และการลงเสียงเน้นหนักในแต่ละพยางค์ของคำ จึงส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อความหมาย

ความหมายของสรีรสัทศาสตร์

กาญจนา นาคสกุล (2541) ให้ความหมายว่า สรีรสัทศาสตร์ หมายถึง การเรียนรู้เรื่องเสียงพูดในภาษา หนึ่งๆ ที่มีเสียงแตกต่างกันไป แต่ละเสียงมีลักษณะการออกเสียงและตำแหน่งที่เกิดเสียงต่างกัน พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2539) กล่าวถึง สรีรสัทศาสตร์ว่าเป็นการศึกษากลไกที่ใช้การเปล่งเสียงพูด อวัยวะต่าง ๆ ที่ใช้ในการพูด กระบวนการออกเสียง กระบวนการเปล่งเสียง ตลอดจนเสียงประเภทต่าง ๆ ที่เกิดจากอวัยวะที่ใช้ในการพูด ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ กรองแก้ว ไชยปะ (2548, 46-47) ได้กล่าวถึงปัญหาการออกเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ โดย กล่าวถึงปัญหาการออกเสียงพยัญชนะเดี่ยวต้นพยางค์ ภาษาไทยมีเสียงพยัญชนะเดี่ยวต้นพยางค์ 21 เสียง แต่ เมื่อเทียบกับภาษาอังกฤษแล้ว ภาษาอังกฤษมีเสียงพยัญชนะที่ไม่มีในภาษาไทยถึง 9 เสียง ได้แก่ [/g/, /v/, /θ/,/z/, /tʃ/, /ʃ/, /ʒ/, /ʤ/, /r/]

คู่เทียบเสียง (Minimal Pairs)

วรรณกานต์ ลิขิตรัตนพร (2553) กล่าวว่า คู่เทียบเสียง เป็นหลักการทางภาษาศาสตร์ที่ใช้เพื่อวิเคราะห์หาหน่วยเสียงสำคัญของภาษาที่สามารถแยกความหมายของคำได้ ความเหมือนและความแตกต่างของหน่วยเสียงนำมาใช้การสอนคู่เทียบเสียงซึ่งสามารถทำได้โดยนำคำในภาษามาเปรียบเทียบโดยให้สิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน คู่ของคำในภาษาใด ๆ ที่ต่างกันด้วยองค์ประกอบคำเพียงลักษณะเดียว เช่น เสียงสระ ต่างกัน เสียงพยัญชนะต้นต่างกัน เสียงตัวสะกดต่างกัน แล้วก็ทำให้ความหมายต่างกัน

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ถิรวัฒน์ ตันสนิท (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาสหวิทยาการชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” สรุปว่านักศึกษาสหวิทยาการ ชั้นปีที่ 3 มีปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษในตำแหน่งพยัญชนะท้ายคำมากกว่าตำแหน่งพยัญชนะต้นคำ นักศึกษากลุ่มนี้มีปัญหาในการออกเสียงกักเสียดแทรกมากที่สุด มีปัญหาการออกเสียงสระเดี่ยวมากกว่าสระประสม ตามลำดับดังนี้ ตำแหน่งพยัญชนะต้น คือ /θ/,/ð/, /v/, /r/, /z/, /ʃ/, /ʒ/, /ʧ/ ตำแหน่งพยัญชนะท้าย คือ /ʒ/, /ʤ/, /ʃ/, /θ/, /ð/, /z/, /ʧ/, /g/, /l/ และเสียงสระ คือ /ə/, /ɒ/, /ɑ/, /ɒɪ/, /ʊə/ ซึ่งสาเหตุเกิดจากเสียงเหล่านี้ไม่มีในระบบเสียงภาษาไทย นักศึกษาจึงใช้เสียงภาษาไทยแทนถือ เป็นอิทธิพลจากการแทรกแซงของภาษาแม่ และเป็นกระบวนการทำให้การออกเสียงง่ายขึ้น

เบญจพร มีพร้อม จันทร์คล้าย (2557 : บทคัดย่อ) “เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่นักศึกษามักออกเสียงผิดในการเรียนสนทนาภาษาอังกฤษ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” ผลการวิจัยพบว่าจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในรายวิชาสนทนาภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จากสายสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผสรุปลการวิจัยได้ดังนี้ พยัญชนะที่นักศึกษามีปัญหาในการออกเสียงท้ายได้แก่ /t/, /d//, p s z v dʒ และมักไม่ออกเสียง m n t d ที่เป็นพยัญชนะท้ายที่มาพร้อมสระ aɪ aʊ

จีรพรรณ พรหมประเสริฐ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่ทำให้เกิดการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ผิดผลาดของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์” พบผลการศึกษาว่า การออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 28 คน พบว่า นักศึกษาร้อยละ 40 มีปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะ

ท้ายคำภาษาอังกฤษ เมื่อพิจารณารายเสียง พบว่าเสียงที่เป็นปัญหาในการออกเสียงมากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละของนักศึกษา ออกเสียงไม่ถูกต้อง คือเสียง [-p] และ [-g] คิดเป็ นร้อยละ 57 รองลงมาคือเสียง [-k] คิดเป็นร้อยละ 43 ส่วนเสียงที่นักศึกษาออกเสียงได้ถูกต้องมากที่สุดคือเสียง [-t] คิดเป็นร้อยละ 82 รองลงมา คือเสียง [-b] คิดเป็นร้อยละ 70
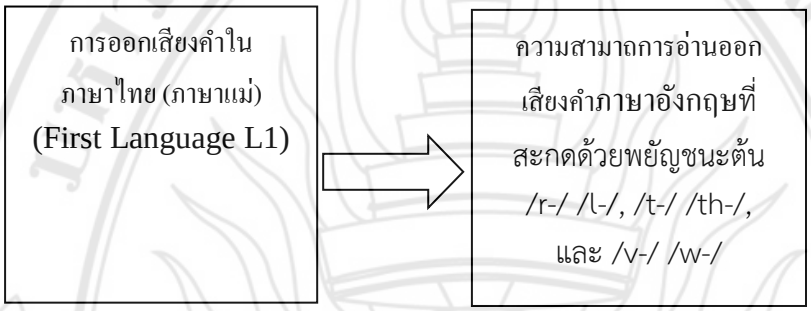
กรอบแนวคิด